מהדורה למורה – מיון אמצעים ספרותיים – דף תרגול (עולים)

גרסת נייר למשחק "מיון אמצעים ספרותיים": מזהים את האמצעי בכל דוגמה מן היצירות, ממיינים ומסבירים את תרומתו. הדוגמאות לקוחות מעמודי היצירות באתר.

מסלול עולים: גרסת עולים: מילון מילים בראש הדף, הוראות קצרות בעברית פשוטה, מחסן מילים להשלמות. מומלץ לעבוד בזוגות ולאפשר שימוש במילון.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	איש הצבא שואל "ממה מת?" – ומיד דורש לנסוע מהר יותר. (יגון)	ב – אירוניה
2	יונה לבן כולו, "כמו רוח רפאים". (יגון)	א – דימוי
3	"הייתי אשת-הבובה שלך". (בית בובות)	ב – מטפורה
4	עץ התפוח מושיט לנח פרי, כאילו אומר "טול, שלך הם". (מאחורי הגדר)	א – האנשה
5	שמות החיבה "עפרונית" ו"סנאי" ואיסור המקרונים כבר במערכה הראשונה. (בית בובות)	א – רמז מטרים
6	עפר של חורבה יקר יותר מכל טוב ספרד. (ליבי במזרח)	ב – פרדוקס

#	שאלה	תשובה / כיוון
7	"בסוף: נשמע קול של דלת נטרקת" ב"בית בובות" הוא דוגמה להוראות במה.	נכון
8	חברו כל מושג להסבר שלו.	1–ג, 2–א, 3–ה, 4–ד, 5–ב
9	מיינו: ניגוד, סמל או אירוניה?	ניגוד: עליזות הצעירים מול יגונו השקט של יונה, האב הקר מול המורה השכנה החמה, הבית הרועש מול הדירה השקטה | סמל: האסקופה – הסף בין הבית לרחוב, עץ חג המולד שהופך למרוט, התיק השחור, הגדוש עד להתפקע | אירוניה: הסבל משבח את השקט העמוק בדירה, האב לוחש ברוך בטלפון אך אינו מדבר עם בנו
10	התאימו בין הדוגמה לבין היצירה.	1–ד, 2–ב, 3–ג, 4–א
11	בחרו אמצעי אחד. מה הוא עוזר להבין ביצירה?	למשל: הניגוד בין האב למורה מדגיש מה חסר לילד; האירוניה בדברי הסבל רומזת שהשקט קרוב למוות.
12	בחרו יצירה. כתבו על שני אמצעים בה: מה הדוגמה, ומה היא מלמדת?	טענה; שני אמצעים נכונים עם דוגמה מן היצירה (ציטוט עד 8 מילים); הסבר תרומה לכל אחד; סיכום. מושגים בשימוש נכון.

כרטיס יציאה – כיוון

סמל: דבר מוחשי שמייצג רעיון (הגדר, התיק השחור). ניגוד – דברים הפוכים זה מול זה; הקבלה – דברים בנויים או מתנהגים באופן דומה.

הדף מתאים לעמוד "מיון אמצעים ספרותיים – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

🗂️ מיון אמצעים ספרותיים – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: עולים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 מילים שכדאי לדעת

מילה	הסבר בעברית קלה	English
ניגוד	שני דברים הפוכים זה מול זה	contrast
סמל	דבר שמייצג רעיון גדול יותר	symbol
אירוניה	כשנאמר או קורה ההפך ממה שמצפים	irony
דימוי	השוואה, לרוב עם "כמו"	simile
מטפורה	דימוי בלי "כמו"	metaphor
הקבלה	שני חלקים בנויים באותו מבנה	parallelism
האנשה	לתת לדבר או לחיה תכונה של אדם	personification
חזרה	מילים שחוזרות כמה פעמים	repetition
רמז מטרים	רמז מוקדם למה שיקרה	foreshadowing

חלק א' – הבנה ומידע

איזה אמצעי יש בדוגמה? סמנו.

1. איש הצבא שואל "ממה מת?" – ומיד דורש לנסוע מהר יותר. (יגון)

א) דימוי ב) אירוניה ג) חריזה ד) סיום פתוח

2. יונה לבן כולו, "כמו רוח רפאים". (יגון)

א) דימוי ב) פרדוקס ג) הוראות במה ד) מונולוג פנימי

3. "הייתי אשת-הבובה שלך". (בית בובות)

א) חזרה ב) מטפורה ג) אנלוגיה ד) חריזה

4. עץ התפוח מושיט לנח פרי, כאילו אומר "טול, שלך הם". (מאחורי הגדר)

א) האנשה ב) הוראות במה ג) סיום סגור ד) הקבלה

5. שמות החיבה "עפרונית" ו"סנאי" ואיסור המקרונים כבר במערכה הראשונה. (בית בובות)

(א) רמז מטרים (ב) חריזה ומשקל (ג) דימוי (ד) פרדוקס

6. עפר של חורבה יקר יותר מכל טוב ספרד. (ליבי במזרח)

(א) דיאלוג (ב) פרדוקס (ג) מונולוג פנימי (ד) הוראות במה

7. "בסוף: נשמע קול של דלת נטרקת" ב"בית בובות" הוא דוגמה להוראות במה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

חלק ב׳ – התאמה, סדר ומיון

חברו בקו, מספרו, מיינו.

8. חברו כל מושג להסבר שלו.

#		האות שלי		התאמה
1	ניגוד	____	א	דבר מוחשי שמייצג רעיון
2	סמל	____	ב	תכונה אנושית לחפץ, לצמח או לחיה
3	אירוניה	____	ג	שני דברים הפוכים זה מול זה
4	הקבלה	____	ד	שני חלקים בנויים באותו מבנה
5	האנשה	____	ה	נאמר או קורה ההפך מן המצופה

9. מיינו: ניגוד, סמל או אירוניה?

מחסן מילים:
עץ חג המולד שהופך למרוט · עליזות הצעירים מול יגונו השקט של יונה · האב לוחש ברוך בטלפון אך אינו מדבר עם בנו · האסקופה – הסף בין הבית לרחוב · האב הקר מול המורה השכנה החמה · התיק השחור, הגדוש עד להתפקע · הבית הרועש מול הדירה השקטה · הסבל משבח את השקט העמוק בדירה

ניגוד	סמל	אירוניה

10. התאימו בין הדוגמה לבין היצירה.

#		האות שלי		התאמה
1	"ציון בחבל אדום ואני בכבל ערב" (הקבלה)	____	א	מאחורי הגדר
2	"הבן שלי מת השבוע" חוזר בכל מפגש (חזרה)	____	ב	יגון

#		האות שלי		התאמה
3	ארז המוכה והילד הפגוע (הקבלה)	____	ג	התיק השחור
4	הנערים מציצים "כזבובים" (דימוי)	____	ד	ליבי במזרח

חלק ג׳ – כתיבה ופרשנות

כתבו משפטים מלאים. השתמשו בדוגמה מהסיפור.

11. בחרו אמצעי אחד. מה הוא עוזר להבין ביצירה?

12. בחרו יצירה. כתבו על שני אמצעים בה: מה הדוגמה, ומה היא מלמדת?

כרטיס יציאה

1. מהו סמל? תנו דוגמה.

2. מה ההבדל בין ניגוד לבין הקבלה?

3. השלימו: "האמצעי שהכי קל לי לזהות הוא... כי..."